

4401
DISPUTATIO

De

1619 1 23

LOCATIONE- CONDUCTIONE ET EMPHYTEUSI SEPTIMA.

Quam

Adspirante Numinis Divini Gratia

Consensu Amplissimi Juristorum ordinis in florentissima
VVittebergensi Academia

PRÆSIDE

BALTHASARE à BRUNNEN.

pro virili quebitur

BALTHASAR FRIDERIGUS Katte

Nob. Saxo.

Horis & loco consuetis

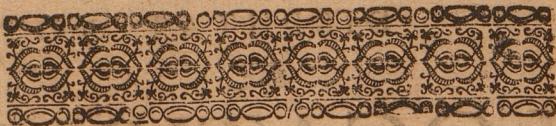
ad

diem 19. Junij.

WITTEBERGÆ

Ex Officina Typographica Iohannis Matthæi.

ANNO M. DC. XIX.

VIRIS.

*STRENUIS
SPLENDORE GENERIS
ERUDITIONE
AUTORITATE.*

Ac

VIRTUTIBUS HEROICIS
NOBILISSIMIS

Dn. MELCIORI Ratten

Hereditario in Dieritz &c. Patri suo ex filiali corde
& debitâ observantia hono-
randō.

UT ET

Dn. HEINRICO CHRISTOPHORO Ratten

Hereditario in Müest. Reverendiss. Celsiss. ac Illu-
striss. Dn. Administratoris Archiepiscopatus Magdæbur-
gici, Coadjutoris Episcopatus Halberstadiensis &c.
confiliario dignissimo

Patrueli & fautori suo perpetuum colendo.

*Hasce Juris Civilis primitias
ex debito offert & dedicat.*

*Balthasar Friderich Ratten
Respondens.*

IN NOMINE DOMI- NI NOSTRI JESU CHRISTI.

THESES I.

Dicitum est de emptione & venditione.: Quoniam vero emptioni & venditioni locatio & conductio proxima est, ijsdemque juris regulis consistit princ. Inst. de locat. & conduct. Ideo nunc de locatione & conductione, & simul etiam de emphyteusi ob maximam similitudinem & familiaritatem, quam cum locatione & conductione habet, ut agamus ordo postulat.

II.

Est autem locatio-conductio contractus jurisgentium nominatus b.f. solo consensu celebratus, quo rei alicujus usus vel fructus aut persona factum certa aliqua mercede statim constituta conceditur.

III.

Quod locatio-conductio sit contractus nominatus iurisgentium b.f. probatur per l ex hoc iure 5. ff. de 1. & 1. l. ff. locat. l iuringentium 7. §. 1. ff. de pact. l 1. §. item emprio 2. ff. de rer. permis. 5. actionum 2. 3. Inst. de action. l cum venderem 21. ff. locat.

IV.

Addiditur in definitione, Solo consensu celebratus. Quandoquidem locatio ad sui perfectionem neque rei traditionem, neque verba, neque literas desiderat d. l. f. loc. l qui ad certum i. 4.

A 2

ff. eod.

ff. eod. i. t. Inst. de oblig. ex consensu l. contractus 24. C. de loc. & cond. l. 2.
ff. de O. & A.

V.

Adjicetur: Quo alicujus rei usus vel fructus aut factum persona.
Hæc enim omnia possunt locari: Usus in domo , fructus in
fundo, factum vel operæ in homine l. si tibi habitationem 5. l. si
quis domum 9. in print. l. si merces 25. & qui fundum i. l. ex conducto 15.
Sicut quidam 5. l. si in lege 24. S. colonus 4. l. si fundus 33. l. item queri-
tur 13. S. si navicularius 1. & seqq. l. in operis 26. l. qui operas 38. ff. locat. l.
nemo 6. C de loc. & conducto.

VI.

Subditur: certa aliqua mercede. Quoniam sine certa mer-
cede locatio non potest contrahil. si vir uxori 5. 2. in princ. ff. de
donat. int. vir. & uxor. l. licet 8. C de locat. & cond. l. sicut emptio 20. S. i. l.
& hæc distinctione 25. S. cum fundum i. ff. locati l. si convenerit 23. ff. comm.
divid.

VII.

Tandem subjungitur: statim constituta. Quando enim in
futurum contrahentium arbitrium merces confertur, non est
locatio & conductio, sed contractus in nominatus S. & qua 1.
Inst. de loc. & cond. l. si tibi 22. ff. de p. script. verb. Boc. in comment. ad l.
contractus 23. ff. de R. i. 6. n. 92.

VIII.

Manifestum ergo evadit ex tradita definitione, ad simi-
litudinem emptionis. venditionis in hoc quoque contractu
tria necessaria esse, consensum nimirum rem & mercédem.
Non requiritur autem semper expressus consensus, sed etiam
interdum tacitus sufficit: veluti si sine tractatu habito condu-
ctor in resib⁹ locata tempore conductionis impleto five elab-
pso, domino non reluctante persistat: tunc enim tacitè vide-
tur renovata locatio-conductio & quasi ex integrō facta ea-
dem pensione & ijsdem pignoribus, non tamen ijsdem fide-
jussoribus l. item queritur 13. S. qui impleto ii. cum l. seq. ff. loc. l legem
16. C de loc. & cond. & ibi Gothof. in not. Renovata, dicimus, in præ-
dijs quidem urbanis, prout conductor ante habitavit, in rufi-
cis autem non in idem tempus: Puta si prius quis horreum
conduxit.

conduxisset in quinquennium, non videtur ex patientia conductio renovata in aliud quinquennium, sed in futurum tantum annum. *Vult. ad princ. Inst. de loc. & conduct. n. 12. & Harp. n. 17.*
& seqq.

IX.

Unde oritur quæstio dubia: Si quis vendiderit agrum cum pasto redimendi intra quinquennium & ad id tempus illum conduxerit, deinde finito tempore in conductione manserit; utrum tempus redimendi prorogatum esse censeatur? Et verius est locationem quidem renovatam videri, non autem pactum redimendi per leum quis 5. §. qui ita 4. ff. de V. O. Harp. d. l. n. 21. Faebin. lib. 1. cont. c. 82.

X.

Quod rem concernit, sciendum est, quod rei appellatio hoc loco latè accipienda sit, ut non tantum res mobiles & immobiles, corporales & incorporales, sive sint propriæ sive alienæ; sed etiam factum complectatur. Nam factum quoque sive operas locari posse constat ex fundamento in b. 5. allegatis.

XI.

Sed quando factum locatur, queritur, quis locator, quis conductio censeatur? Nos non attentis aliorum opinionibus, de quibus videatur Cujat. Robert. Borchold. Vult. Olemannus Donec. locis ab Harp. ad princ. Inst. de loc. & conduct. n. 15. allegatis, statuum cum Bocer. in comm. ad l. contractus 23. ff. de R. I. n. 94. cum esse locatorēm, qui inchoat contractum seque alij priùs ultrò offert, conductorem cui quid faciendum aliquis ultrò offert, & qui offerentis placitum suscipit.

XII.

Sanè servitutes prædiales per se locari non possunt nisi cum fundo l. locare 44. ff. locat. & ibi VVes. in 20. n. 5. l. f. 11. §. ult. ff. de pign. & hypoth. l. 1. §. 1. ff. comm. prædior. At personales Servitutes locari posse certum est. G. i. Inst. de usu & habit. l. si quis 9. §. 1. ff. locat. l. Arboribus 12. §. usufuctarius 2. ff. de usufuctu Harp. ad princ. Inst. de loc. & cond. n. 28.

XIII.

Feudum quoque locari posse, modò locatio non sit

A 3

fraudu-

fraudulenta constat ex tit. 9. §. donare 1. lib. 2. F. Ratio est, quoniam per locationem neque dominium, neque possessio transfertur / non solum 39. ff. locati l si quis 10. §. 1. ff. de. acquir. vel amitt. poss. nec vasallus servitiis obeundis locando redditur inidoneor, cum mercede ex locatione redacta perinde quasi rem ipsam habeat, domino inservire possit Arum. disp. feud. 7. 6. 8. Et quāvis Zaf. in epit. feud. part. 9. n. 20. Vult. lib. 1. de feud. c. 10. n. 48. & alij ab ipso allegati. distinguendum putent inter locationem ad modicum tempus factam, & inter eam quae sit ad longum aliquod tempus, puta 10. vel plures annos, ut haec non valeat, illa vero subsistat. Locationem tamen indistincte valere & subsistere probat d. tit. 9. §. donare lib. 2. F. qui loquitur generaliter, neq; ad hoc, ut locatio valeat, aliud quipiam requirit, quam ut non sit fraudulenta Rittershus. in par. feudal. lib. 2. c. 3. q. 36.

XIV.

Re eadem duobus locata & posteriori tradita, queritur, iuter sit praeferendum? Putamus eum praeferendum esse, qui primum rem conduxit, quoniam duo isti conductores parius habent in re conducta, & ideo conditio eius est potior, qui tempore prior est per text. in l in operis 26. ff. locat. Heig. par. 1. q. 14. n. 52.

XV.

Sed potest ne conductor rem conductam alij locare? Affirmatur per text. expres. in l nemo 6. C de loc. & cond. modo tamen alteri æquè idoneo & ad eundem usum locet.

XVI.

Tandem ad substantiam hujus contractus requiritur merces per fundamenta in b. 6. adducta: Quæ alias etiam pretium ad similitudinem emptionis, item pensio vel redactus dicitur Vult. ad princ. Inst. de loc. & cond. n. 16. & seq.

XVII.

Merces autem illa debet esse certa. Nam quando aliqua res locatur non pro certa sed justa pensione, non erit locatio & conductio, sed contractus innominatus, uti constat ex b. 6. & 7.

6. & 7. Potest verò p̄cnsio vel merces certificari vel exp̄sse ab ipso locatore vel alia aliqua certa persona, in cuius arbitrii- um mercedis declaratio collata fuit, modò tamen is merce- dem certam definiat: Nam si vel nolit vel non posse mercede- dem definire, pro nihilo est conductio quasi nulla mercede constituta l̄si merces 25. in princ. ff. locat.

XVIII.

Mercedis quoque certitudo determinari potest per re- lationem ad alium aliquem actum precedentem factam. Un- de si res aliqua pro certa mercede solita sit locari, valet locatio eius, quamvis contrahentes non faciant mercedis mentio- nem.

XIX.

Quæritur ergo, si quis famulum ad annum conducat certa mercede, & isto finito eum dimittat, post biennium autem iterum conducat nulla facta certæ mercedis mentio- ne, an locatio illa valeat, Affirmativè respondemus per text. in l̄ in his rebus 66. §. uxor s. ff. sol. matrim.

XX.

Occurrit h̄ic denique quæstio intricata: An merces in contractu locationis & conductionis semper in pecunia nu- merata consistere debeat? Veriorem esse sententiam affirmati- vam putamus per ea que traduntur Clarissimus Dn. Forsterus in tra- t̄at. Iustin. diff. 18. §. 8. par. 1. Arum. exero. 14. §. 10. Fachin. lib. 1. controv. 682. Donel. lib. 13. comm. c. 6. in fin. & ibi Hillig. lit. 1 & Dd. comm. Diff. Harp. ad §. præterea 2. Inst. de loc. & conduct. n. 3. & multi ab ipso alle- gati.

XXI.

Naturalia contraetus locationis-conductionis sunt I. Quod in eo veniunt dolus lata & levius culpa, quoniam hic contractus fit utriusque gratia. Constat autem ex l̄si ut certo §. nunc videndum ff. commod. in contractibus qui utriusque gratia celebrantur dolum latam & levem culpam esse præ- standam. Causa fortius à conductore non præstatutus §. conductor s. Inst. de loc. & cond. l contractus 23. ff. de R. I. quemadmodum nec culpa levissima per d. l s. §. nunc videndum ff. commod. §. ult. Inst. quib. mod. re cont. oblig.

Hegnon.

Hanon. disp. 16. §. 22. Clarissimus Dn. Forsterus in tract. Iustin. disp. 18.
§. 12. par. i. Vult. discept. scholast. 15. Bronch. cent. 2. assert. 33. Bocer. ad l
contractus 23 ff. de R. F. c. 4. n. 97. Schneidvv. & Harp. ad §. conductor 50
Inst. de locat. & cond. n. 8.

XXII.

II. Quod conductor finito anno locationis ad solutionem
mercedis est obligatus, nisi loci consuetudine aliud receptum
sit l. i. §. si penso 4. ff. de migrando l semper in stipulationibus 34. ff. de R.
I. Harp. ad princ. Inst. de locat. & cond. n. 42. Richard. in l 3. C de loc. &
cond. n. 5.

XXIII.

III. Quod locatori rei locata refectio incumbit l dominus 55.
§. 1. l. cum in plures 60. in princ. & l seq. in princ. ff. locati.

XXIV.

IV. Quod locator ante tempus locationis finitum con-
ductorem non potest expellere: nisi rem istam conductam cor-
rigere velit aut proprijs usibus necessariam esse probet l aed 3. C
de loc. & cond. Quo tamen casu remissio mercedis pro rata tem-
poris facienda est.

XXV.

Hinc queritur, si paclum intervenisset de non expellen-
do, an locator domo vel re conducta indigens nihilo minus
conductorem expellere possit? Negatur per l quaro 54. §. inter
ff. locati.

XXVI.

Quando conductor in re conducta male versatus fuit,
tunc quoque eum expellendi iustum causam locator habet:
Veluti si arbores fructiferas succiderit per text. in l se merces 25.
§. ipse quo 3. ff. locat. l in fraudem 45. §. conductor 13. ff. de iur. fisc. l aed
3. C de locat. & cond. Garf. in tract. de expens. & meliorat. c. 14. n. 24.

XXVII.

V. Quod conductor rem conductam non potest deserere &
ab hoc contractu invito locatorre recedere nisi integrum pen-
sionem persolvere velit l si in lege 24. §. si. dominus 2. ff. locat. Quid
verò si conductor antefinitum locationis tempus domum
conductam deserat, & locator eam alteri locet, poteritnè et
iam hoc casu à primo conductore totius temporis mercedem
petere?

petete & Veriorem & æquorem censemus negativam per l. sed
addes 19. §. cum quidam 9. & l. Dominus 55. §. fin. ff. locat.

XXVIII.

Quod dictum est, conductorem rem conductam ante-
finitum tempus deferere non posse, non obtinet si habeat iu-
stam deferendi causam veluti timorem pestis, ruinæ, ignis vel
spectoru! si ea lege 24. §. si dominus 2. l. dominus 55. §. ult. l. si quis 9. §. l. l
item queritur 13. §. exercitu 7. l. ex conducto 15. §. ubicung 7. l. habita-
tores 27. §. l. injulam 30. §. l. ff. locat. Gail. lib. 2. obser. 23. n. 6. & seq.

XXIX.

Locum item non habet, quando conductor in usu rei
locatae locatoris facto impeditus fuerit, aut locator pacta que
intercesserunt, servare recusat l. ex conducto 15. §. l. si in lege 24. §.
colonis 4. ff. locat. In primis quando intuitu horum pactorum
contractus celebratus fuerit l. cum te 6. C de paci. inter empt. &
rend. Ante discessum tamen conductor illud denunciare tenet
natur locatori, si denunciandi copia ei detur, alias ad interessatione
damni dati tenetur per tex. expref. in l. item queritur 13.
§. exercitu 7. ff. locat.

XXX.

Porrò quamvis colonus modicum damnum aequo ani-
mo ferre teneatur: maximum tamen illud, quod dimidium
iusti pretij excedit, pati deire non cogitur per text. clarum in l
ex conducto 15. §. ubicunque 7. l. si merces 25. §. vis major 6 ff. locat. Itud
autem damnum, quia fundamentum eius intentionis est,
conductor probare tenetur l. actor. C. de probat. l. ei qui dicit ff.
egd.

XXXI.

Hoc vero intelligendum est de eo damno, quod ostentur
ex vitio extra rem. Nam si ex re ipsa sterilitas contingit
vel secundum loci consuetudinem, tunc petitio remissio-
nis mercedis locum non habet. Sic quoque remissio lo-
cum non habet, si quis scienter domum ruinosam con-
duxerit Gail. lib. 2. obser. 29. n. 10. & obser. 23. n. 6. Item si quis
tempore helli fundum conduxit, ex quo postea
fructus à militibus impeditus percipere non potuit.

B

Jdem

Idem dicendum est, si uno anno quis remissionem colono dederit ob sterilitatem, deinde sequentibus annis contigit ubertas; tunc enim nihil obest domino remissio, sed integrum pensionem etiam eius anni, quo remisit, exigere potest *l ex conductō* 15. §. Papinianus 4. ff. locat.

XXXII.

An autem conductori, qui ob grassanteri pestem, metum incendij, damni infecti, imperum hostilem & similes justas & probabiles causas è domo conducta discedere coeūs sit, facienda sit remissio mercedis sāpius quāri solet *Ass* affirmatur *per tex. in l habitatores* §. 1. & *l dominus horreorum* §. 2. ff. locat.

XXXIII.

Oritur ex hoc contractu duplex actio, actio locati & actio conducti. Actio locati locatori eiusque heredibus adversus conductorem eiusque heredes competit *princ. Inst. de loc.* & *cond. l viam veritatis* 10. l. si hi qui 14. l. cum conductorem 29. C de loc. & cond. ad hoc maxime, tum ut interfeces una cum ultris post mortam solvatur *l quero* 54. ff. locat. l *preses* 17. C cod. l. *in oratione* 32. §. *in bona* 2. & *l videamus* 38. §. & *quidem* 1. ff. de usq. tum ut tempore locationis finito res ipsa locata reddatur non dēterior, vel dēterior facta reficiatur *l videamus* 2. §. item 2. ff. locat. l. *cum conductorem* 29. C eod. atque ad eos omnia damnata, que culpa conductoris in re locata data sunt, resarciantur si quis domani 9. §. si colamus 3. l *videamus* 11. §. si hoc 1. l. merces 25. §. conductor 3 cum §. seq. l. *si vulneraverit* 43. & l *cum in plures* 60. §. *servum* 7. ff. locat.

XXXIV.

Quæritur hoc loco non inconnue : Num equus in dubio presumatur esse mortuus conductoris culpa, an vero morte naturali sive casu fortuito ? Et secundum Harp. ad princ. Inst. de loc. & conduct. n. 40. comm. Dd. conclusio est, quod equus morte naturali interiisse presumatur arque ita locatori probatio incumbat, equum, quem locavit, conductoris culpa mortuum fuisse, vel quod maius pondus, quam equus sustinere posset, ipsi imposuerit, vel quod ad alium usum, quam ad quem conduxerat, equum applicuerit, vel quod in itinere il-

lum

lum fatigaverit & plus quam pars est & iusta ratio postulat, illum laborare compulerit.

XXXV.

Quod si pluribus studiosis habitatio locata sit, & unus eorum non soluta rata mercedis parte illam deserat, locatio aduersus coeteros ad integræ pensionis exactiōnem non competit, sed unus quisque tenetur pro sua parte tantum.
Harp. d. n. 44.

XXXVI.

Actione conducti datur conductori eiusque heredibus, aduersus locatorem eiusque heredes, ad hoc potissimum, ut sibi re conducta uti licet & ut ea reficiatur l. 15. in princ. & §. 1. ff. loc. l. sed addes 19. §. ex. conducto l. habitatores 27. ff. locati.

XXXVII.

Potest etiam conductor hac actione impensas tam utilles quam necessarias in rem locatam factas consequi, quamvis ob suam culpam expulsus sit. dominus horreorum 55. §. 1. l. cum in pueris 60. cum lseq. in princ. ff. loc. Harp. ad princ. Inst. de loc. & sond. n. 71. Gars. in tract. de expens. & meliorat. c. 14. n. 10. 13. & 14.

XXXVIII.

Quæritur hoc loco; Si Doctor seu Professor propter pessimum in loco grassantem vel similem causam aduersam non per totum annum legat, sed tantum in principio, an nihilominus integrum tonus anni salarium petere possit? Affirmativa humanior & juri magis consentanea est per ea qua tradit
Harp. ad princ. inst. de loc. & conductio. n. 46. ubi n. 48. idem recte quoque affirmat de servis aut famulis, qui morbo aliavè justa causa impediti operas suas præstare non potuerunt.

XXXIX.

Succedit nunc Emphyteusis dicta anno 58. apud Ursuam, quod est inserere atque implantare & per translationem meliorare, quoniam per implantationem agri meliores redduntur Vves. in 20. ff. si ager vetric. vel Emphyt. n. 3. Harp. ad §. adeo 3. Inst. de loc. & cond. n. 1. & definitur, quod sit contractus juris civilis nominatus b. f. solo consensu initus, quo res immobilis alicui intendenda fruenda conceditur hac lege, ut eam meliorem reddat

B 2

& in

& in dominij recognitionem domino proprietatis annuum
canonem persolvat.

XL.

Generis loco verbum *contractus* recte ponitur: Constat enim ex §. adeo 3. Inst. de loc. & cond. l. i. & 2. C de iur. emphyt. quod emphyteus sit *contractus* & à reliquis omnibus hodie Jmp. Zenonis constitutione distinctus Harp. d. l. n. 4.

XLI.

Dicitur in definitione *contractus iuris civilis*: Quoniam formam suam ex constitutione civili népe Imperatoris Zenonis accepit §. adeo 3. Inst. de loc. & cōd. l. i. & 2. C de iur. emphyt. A quo iure autem formam *contractus* habet, eidem quoque ratione originis ascribendus est, siquidem forma dat esse & originem rei Clarissimus Dn. Forsterus in tract. Inst. disp. 18. b. 9. par. 1. Hanc. disp. 1. b. 14. Dn. Hunn. variar. resolut. iur. civ. lib. 3. tr. act. 7. par. 2. q. 9. Disp. Harp. ad §. adeo 3. Inst. de loc. & cond. n. 14. & seqq. cum multis allegatis.

XLII.

Additur in definitione *nominatus*: Quoniam proprium certum & speciale nomen-habet ab alijs *contractibus* separatum §. adeo 3. Inst. de locat. & cond. l. i. C de iur. emphyt. Harp. d. l. n. 29. Ves. m. 20. ff. si ager vetricig. vel emphyt. n. 3.

XLIII.

Dicitur in definitione, *emphyteus est contractus b. f.* Quoniam olim sive emptio sive locatio esset, erat b. f. E. adhuc hodiè Clarissimus Dn. Forsterus d. l. b. 10. Don. in §. actionum 28. Inst. de action. n. 39. Arum. exer. 14. b. 13.

XLVI.

Adjicatur in definitione, *solo consensu initus*. Undecluditur, quod ad substantiam huius *contractus* scriptura non requiratur. I. Quoniam quod lex non dicit, neque à nobis asserendum est, quippe cum erubescamus sine lege loqui Nov. 18. c. 5. l. p. C. unde vi. Etsi verò negari non potest, in omnibus tribus legibus C de iur. emphyt. fieri mentionem scriptura & instrumenti emphiteutici: Nulla tamen earum expresse dicit.

dicit, de necessitate contractus esse scripturam adeo ut absque
catione subsistat emphyteusis. II. Quoniam si de necessi-
tate ad contractū emphyteuticum requireretur scriptura, con-
sequens esset fortuito scripturæ interitu rei veritatem convel-
li, quod iniquum & absolum est. *I. sicut s. I. emancipatione 11. C de*
fide instrum. III. Quoniam argumentum à feudo ad em-
phyteusin procedit, uti probant Schrad. in tract. feud. par. 7. o. 5. n.
si. & Everhard. in loco ab emphyt. ad feudi. Sed in contractū feuda-
li non est necessaria scriptura tit. 2. lib. 2. F. E. nec in Emphy-
teusi. Harp. ad §. adeo 3. Inst. de loc. & cond. n. 52. & seqq. ubi multos
autores pro hac & contraria sententia allegat. Amplissimus &
excellenterissimus Dn. Hirschbachinus Preceptor & promotor honorandus
in tract. de iur. emphyt. quem Anno 1614. publicè prelegit, ubi hanc
quaestione elegantibus fundamentis confirmavit & contra-
ria refutavit.

XLV.

Sequitur in definitione, quo res immobilia: Quoniam hic
contractus locum habet tanquammodò in rebus solidi seu im-
mobiliis per textus ab Harp. ad §. adeo 3. Inst. de loc. & cond. n. 79. al-
legatos:

LXVI.

Tandem annexuntur hæc verba, & in dominij recognitio-
nem domini proprietatis annuum canonem persolvat. Nam iste
canon qui annuum solvit, non solvit propter rei usum,
sed propter dominij recognitionem. Vult. ad §. adeo 3. Inst. de loc.
& cond. n. 14.

XLVII.

Dividitur emphyteusis in civilem sive secularem &
Ecclesiasticam. Civilis est, quando princeps civitas colle-
gium vel privatus aliquis rem suam in emphyteusin con-
cedit. Ecclesiastica est, quando res Ecclesia aliarum que-
domuinum venerabilium ab Oeconomo vel pralato causa co-
gnita etiam laico in emphyteusin dantur. Vide Harp. d. l. n. 105.
& seq.

B. XLVIII. Ultra-

XLVIII.

Utraque vel ad certum tempus vel in perpetuum conserui potest l. ult. ff. si ager rectius Nov. 120. c. 6. S. i. §. adeo 3. Inst. de loc. & cond. Trent. vol. i. disp. 29. q. 9. lit. K.

XLIX.

Differunt emphyteusis Ecclesiastica & civilis 1. in eo quod illa in solo Ecclesia, hæc vero in quounque etiam alio alicujus privati conceditur Trent. d. lit. i. 2. quod in emphyteusis Ecclesiastica, si canon biennio non fuerit solutus, emphyteuticarius a domino expelli potest Nov. 7. c. 3. §. scire autem 2. In emphyteusi autem civili requiritur triennium l. 2. C. de jur. emphyt. d. Nov. 7. c. 3. §. scire autem 2.

L.

An autem ipso jure, an vero per sententiam propter non solutum Canonem emphyteuta re emphyteutica privetur, dubium est? Prius nobis viderur verius, si modo certum & in confessio sit illum in solutione cessasse arg. l. 2. C. de jur. emphyt. Nov. 7. c. 3. §. scire autem 2. Harp. ad §. adeo 3. Inst. de loc. & cond. n. 496. Fachin. lib. i. cont. c. 94. Arum. exerc. 14. q. 15. Sichard. ad l. 2. C. de jur. emphyt. n. 19.

LI.

Quamvis vero emphyteuta ut dictum est, ob non solutum canonem legitimo tempore emphyteusi ipso iure privetur: Dominus tamen illum propria autoritate expellere non potest, quoniam non est singulis concedendum, quod per Magistratum publicè fieri debet, ne sit occasio majoris tumultus faciendi l. non est singulus 176 ff. de R. J. Harp. d. l. n. 500. & seqq. Fachin. lib. l. cont. c. 95. Menoch. remed. i. recuper. poss. n. 78. & seq. ubi plures variè sentientes allegat.

LII.

Præter motas adhuc varie & elegantes quæstiones circa materiam emphyteuseos moveri solent, ut appareat ex tractatis ab Harp. ad §. adeo 3. Inst. de loc. & condit. quas hic attingere ratio instituti nostri non permittit. Unicam saltem ex illis movebimus: An scilicet Emphyteuta sine domini consensu emphyteusin donare possit? Negativam defendunt Han. disp. 6.

diff. 6. b. 19. Fachin. lib. 3. cont. c. 97. & lib. 6. cont. c. 98. Sichard. ad l. 3. C de
iur. emphyt. n. 19. Dn. Hunn. variar. resol. iur. civ. lib. 3. tract. 7. par. 2. q. 12.
Affirmativam tanquam communiorum & veriorem ample-
stuntur Dñs. lib. 9. comm. c. 14. Gædd. ad l. 219. ff. de V. S. n. 3. Clarifi-
mus Dn. Forsterius in tract. Iust. diff. 10. §. 12. Arum. exere. 14. §. 14.
Bionch. cent. 1. assert. 80. Textus est in l. 1. C. de fund. patrim. lib. 11.

LIII:

Quæ actio ex contractu emphyteutico datur, Dd. admo-
dum variant. Nonnulli actionem præscriptis verbis dari pu-
tant; nonnulli actionem propriam videlicet emphyteutica-
riam dari arbitrantur. Et huic sententia nos quoque subscri-
bimus Vidè Harp. ad S. adeo 3. Inſt. de loc. & cond. n. 548. & Dn. Hunn.
variar. resol. iur. civ. lib. 3. tract. 7. par. 2. q. 13.

Corollaria.

I. Venatoris, qui contra edictum principis, cui nulla cer-
ta poena adjecta est, venatur, poena pro ratione circumstantia-
rum esse debet vel pecuniaria vel relegatio vel fustigatio vel a-
lia similis Boc. in tract. de regal. c. 1. n. 72. Si vero in edicto certa
poena est definita, tunc venatori statuta poena est irroganda,
dummodo ea pro prima venatione capitalis non sit, sed vel
pecunia vel carceris vel interdictio bombardarum & armo-
rum aliaque non absimilis Fachin. lib. 1. cont. c. 1. Si tertia coniugio.
Venationem autem iterans non solum in columna famosa
publicè poni & ex provincia relegari; sed etiam fustigatione
aliavè poena corporali coerceri potest. Quod si quis vero
tertia vice adeo que sepius contra principis edictum venati-
bus pertinaciter indulserit atque pro�is incorrigibilis factus
fuerit ultimo supplicio affici potest Fachin. d. c. 1. S. ult. Harp. ad
S. ser. 12. Inſt. de R. D. n. 304. & seqq.

II. Dominus Silva venatoris, quæ alteri servitutem ve-
nandi debet; grandes & annosas arbores cumulatim & ma-
gno numero una vice excidere & ad usum suum transferre
non potest Harp. d. l. n. 280. Gail. lib. 2. obij. 67. n. 8. ubi ita quando-
que

Que iudicatum esse restatur in causa comitis à Soldein contra
comitem à Fürstenberg.

III. Venatione simplici & generali seu indefinita conceſſa omnium ferarum indagatio de jure civili indulta censetur:
licet ex hodierna Germania consuetudine aliud obtineat
Harp. d.l.n.243.

IV. Prædo & m.f. possessor impensas necessarias deduce-
re potest *Harp. ad S. ex diverso 30. Inst. de R.D. n. 20. Hæn. disp. 4. cont.
12. lit. b. Don. lib. 20. comm. c. 7. Fachin. lib. 1. cont. c. 54. Bronch. cent.
1. miscell. cont. aff. 39. Dn. Hunn. Variar. resol. jur. civ. lib. 2. tract. 1. q. 22.
Cuiat. lib. 10. obj. 1.*

V. M.f. possessor utiles impensas tollere potest, non verò
deducere *Harp. d.l.n.31. Fachin. lib. 1. cont. c. 55. Dn. Hunn. d.lq. 25. Hæn.
d. l. cont. 14. lit. C.*

VI. Præstationes annuæ futuræ præscriptioni non sub-
jacent *Fachin. lib. 8. cont. c. 29. Bronch. cent. 4. affert. 5. Myns. cent. 3. obj.
13. Gail. lib. 2. obj. 73. n. 1. Hæn. disp. 6. 6. 15. Matth. Cöler. ad c. audi-
tio 15. X de prescript. n. 12. & seqq. Matth. Berlich.
par. 2. conclus. præft. 4.*

F I N I S.

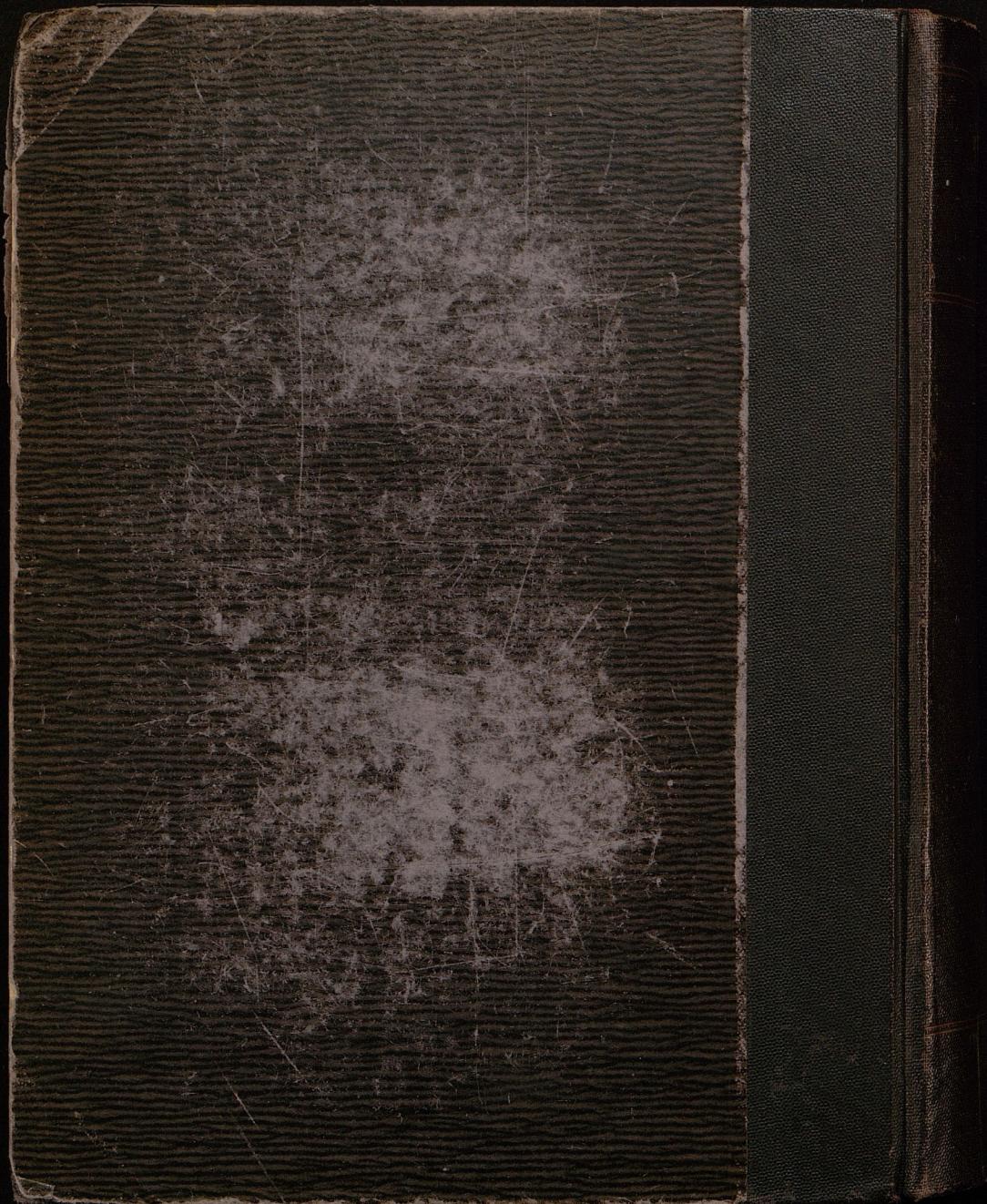
Wittenberg. Diss., 1613/23

ULB Halle
002 673 304

3

W 17

B.I.G.

Farbkarte #13

